

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 20, 2017

Nummer 20, 2017

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1017](#) 06-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1020](#) 06-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1026](#) 06-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1021](#) 06-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1031](#) 06-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1019](#) 06-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1030](#) 06-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1032](#) 06-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1029](#) 06-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1011](#) 06-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1018](#) 06-06-2017

RECHTSPRAAK

OM-cassatie tegen verzuim van een beslissing door de rechter-commissaris en de rechtbank over de vordering tot het verlenen van een bevel tot bewaring.

Advocaat-generaal W.H. Vellinga heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden beschikking wat betreft de daarin vervatte beslissing tot afwijzing van de vordering tot bewaring en tot terugwijzing van de zaak naar de rechtbank teneinde in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden behandeld en afgedaan, met afwijzing van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt vooreerst dat de rechter-commissaris en de rechtbank hebben verzuimd te beslissen over de vordering tot het verlenen van een bevel tot bewaring.

De stukken van het geding laten geen andere uitleg toe dan dat

- de beschikking van de rechter-commissaris, waarbij verdachtes verzoek tot onmiddellijke invrijheidstelling is toegewezen, mede strekt tot afwijzing van de vordering van de officier van justitie tot de inbewaringstelling van de verdachte,
- het door de officier van justitie ingestelde hoger beroep tegen de beschikking van de rechter-commissaris zich mede uitstrekt over deze afwijzing van de vordering tot inbewaringstelling, en
- de ongegrondverklaring van het beroep van de officier van justitie door de rechtbank diens beroep tegen de afwijzing van de vordering tot inbewaringstelling omvat.

Gelet op het zo-even weergegevene mist de klacht dat de rechtbank heeft verzuimd te beslissen over de vordering tot inbewaringstelling feitelijke grondslag.

Voorts klaagt het middel dat de vordering is afgewezen zonder 'rekenschap te geven van de redenen die tot die afwijzing heeft geleid'.

De beschikking van de rechtbank houdt onder 'Beoordeling van het hoger beroep' het volgende in:

‘De rechter-commissaris heeft verdachte op 4 oktober 2016 onmiddellijk in vrijheid gesteld vanwege het feit dat de toetsing van de rechtmatigheid van de inverzekeringstelling van verdachte niet, zoals vereist op grond van artikel 59a, eerste lid, Sv heeft plaatsgevonden binnen de wettelijke termijn van maximaal 87 uur. Naar het oordeel van de rechter-commissaris kan dit vormverzuim slechts onder zeer bijzondere omstandigheden worden gepasseerd en is daarvan in de zaak tegen verdachte niet gebleken.

De rechtbank is van oordeel dat de rechter-commissaris hiermee de juiste maatstaf heeft toegepast. (...)

De rechtbank is voorts van oordeel dat de rechter-commissaris een juiste afweging van de betrokken belangen heeft gemaakt. Het gaat hier immers om een termijnoverschrijding van ruim vier uur waarbij van de zijde van de officier van justitie geen bijzondere omstandigheid is aangevoerd die de termijnoverschrijding verklaart dan wel rechtvaardigt. Met betrekking tot de maatschappelijke belangen kan worden vastgesteld dat de verdenking ernstige feiten betreft (namelijk handel in harddrugs gedurende een halfjaar in combinatie met voorbereidingshandelingen in de zin van de Opiumwet, alsmede het bezit van onder meer een drietal handgranaten). De rechtbank is echter van oordeel dat, mede gelet op het voorgaande, het belang van een strikte naleving van de termijn van artikel 59a, eerste lid, Sv, de doorslag dient te geven. Zij zal dan ook bepalen dat het hoger beroep van de officier van justitie ongegrond is.’

Gelet hierop mist de onder 3.4 aangeduide klacht eveneens feitelijke grondslag.

Het middel faalt in al zijn onderdelen.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1011

Zaaknummer: 16/05701

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en M.J. Borgers

Wetsartikelen: 63 Sv en 59a Sv

RECHTSPRAAK

OM-cassatie tegen verzuim van een beslissing door de rechter-commissaris en de rechtbank over de vordering tot het verlenen van een bevel tot bewaring.

Advocaat-generaal W.H. Vellinga heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden beschikking wat betreft de daarin vervatte beslissing tot afwijzing van de vordering tot bewaring en tot terugwijzing van de zaak naar de rechtbank teneinde in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden behandeld en afgedaan, met afwijzing van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt dat de rechter-commissaris en de rechtbank hebben verzuimd te beslissen over de vordering tot het verlenen van een bevel tot bewaring. Voorts klaagt het middel dat de vordering is afgewezen zonder 'rekenschap te geven van de reden die tot die afwijzing heeft geleid'.

Op de gronden die zijn vermeld in de heden uitgesproken beschikking in de zaak 16/05701 (ECLI:NL:HR:2017:1011) sub 3 faalt het middel.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1032

Zaaknummer: 16/05983

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en M.J. Borgers

Wetsartikelen: 63 Sv en 59a Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht OM dat de rechtbank heeft verzuimd de belanghebbende in de gelegenheid te stellen tijdens de behandeling van het klaagschrift te worden gehoord.

Het middel klaagt dat de rechtbank, in strijd met het voorschrift van artikel 552a lid 5 tweede volzin Sv, heeft verzuimd de belanghebbende [A] B.V. in de gelegenheid te stellen tijdens de behandeling van het klaagschrift te worden gehoord.

In cassatie kan van het volgende worden uitgegaan. Onder de klager zijn op de voet van artikel 94 Sv twee opslagtanks in beslag genomen. De officier van justitie heeft de klager schriftelijk kennis gegeven van het voornemen de opslagtanks terug te geven aan [A] B.V. Tegen dit voornemen heeft de klager op de voet van artikel 116 lid 3 Sv in verbinding met artikel 552a Sv bij de rechtbank een klaagschrift ingediend. Het klaagschrift strekt tot teruggave van de beide opslagtanks aan de klager.

Vooropgesteld moet worden dat het wettelijk systeem meebrengt dat op de rechter de plicht rust om, alvorens op een klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv te beslissen, aan de hand van de hem ter beschikking staande gegevens na te gaan of een ander dan de klager als belanghebbende moet worden aangemerkt. In dat geval mag de rechter niet treden in de beoordeling van het klaagschrift zonder dat die belanghebbende – indien deze bekend of gemakkelijk traceerbaar is – in de gelegenheid is gesteld om te worden gehoord en om desgewenst zelf een klaagschrift in te dienen.

Bij de aan de Hoge Raad gezonden stukken bevindt zich niet een afschrift van een kennisgeving, zoals bedoeld in artikel 552a lid 5 Sv, aan [A] B.V., zodat in cassatie ervan moet worden uitgegaan dat een dergelijke kennisgeving niet heeft plaatsgehad.

In aanmerking genomen dat het klaagschrift was gericht tegen het voornemen van de officier van justitie om de opslagtanks terug te geven aan [A] B.V., is zonder nadere motivering, welke in de bestreden beschikking ontbreekt, niet begrijpelijk waarom de rechtbank niet – zo nodig met aanhouding van de behandeling van het door de klager ingediende klaagschrift – (een vertegenwoordiger van) [A] B.V. in de gelegenheid heeft gesteld om te worden gehoord en om

desgewenst zelf een klaagschrift in te dienen (vgl. HR 8 juli 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC8667, NJ 2008/629).

Het middel is derhalve terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Gelderland, zittingsplaats Zutphen, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1030

Zaaknummer: 16/04616

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.F. Faase en M.J. Borgers

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht met betrekking tot het opzettelijk gebruikmaken van valse geschriften met bewijsbestemming door niet het afgegeven pandrecht te vermelden.

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak, tot niet-ontvankelijkverklaring van de officier van justitie in de vervolging ter zake van het onder 3 ten laste gelegde feit en tot terugwijzing van de zaak naar het hof teneinde de zaak wat betreft feit 2 opnieuw te berechten en af te doen.

Het middel klaagt onder meer over de motivering van de bewezenverklaring van feit 2, voor zover deze inhoudt dat ‘opzettelijk’ valselijk in de jaarrekeningen of balansen van 30 november 2003 en 31 december 2003 niet was opgenomen dat een pandrecht was afgegeven ten bedrage van € 150.000 voor een schuld van € 49.000.

De bewezenverklaring steunt op de bewijsmiddelen die zijn opgenomen in de aanvulling op het verkorte arrest als bedoeld in artikel 365a lid 2 Sv, waaronder als bewijsmiddel 8 een schriftelijk bescheid, te weten een geldleningsovereenkomst tussen [B] B.V. en [C] B.V., ondertekend door de verdachte in zijn hoedanigheid van directeur.

Het oordeel van het hof dat de verdachte opzettelijk gebruik heeft gemaakt van valse geschriften die bestemd waren om tot bewijs te dienen van de waarde van de aandelen van de vennootschap, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het hof heeft geoordeeld dat het – blijkens de door het hof als bewijsmiddel 8 tot het bewijs gebezigde overeenkomst: door de verdachte in zijn hoedanigheid van directeur van de vennootschap – afgeven van het pandrecht op zaken van de vennootschap tot een bedrag van € 150.000 voor een schuld van € 49.000 door de verdachte had moeten worden opgenomen in een toelichting dan wel in een verklaring gevoegd bij de financiële overzichten die de verdachte in het kader van de beoogde verkoop van die aandelen aan de beoogde koper heeft overgelegd. Voorts heeft het hof vastgesteld dat de verdachte dit pandrecht niet in een toelichting dan wel in een verklaring heeft opgenomen en dat de verdachte heeft verklaard dat hij bij die onderhandelingen de waarde van het bedrijf zo positief mogelijk wilde presenteren. Aldus is het hof ervan uitgegaan dat de verdachte

zowel met het bestaan van het pandrecht, als met het niet vermelden daarvan in de aan de beoogde koper overgelegde bescheiden bekend was. Daaraan doet niet af dat het hof, door te overwegen dat de verdachte 'had moeten begrijpen' dat het niet vermelde pandrecht 'van belang was voor de waarde van de aandelen waarover de verdachte onderhandelde (...), mede in het licht van de totale overnameprijs', kennelijk ten overvloede tot uitdrukking heeft gebracht dat de verdachte bovendien had moeten begrijpen dat er een oorzakelijk verband was tussen de koopprijs die de beoogde koper bereid was te betalen en de door de verdachte gepleegde valsheid in geschrift.

Voor zover het middel hierover klaagt, faalt het.

Ook voor het overige kan het middel niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81 lid 1 RO, geen nadere motivering nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

Advocaat-generaal heeft geconcludeerd dat de Hoge Raad wegens verjaring van het onder 3 ten laste gelegde feit de officier van justitie ter zake van dit feit niet-ontvankelijk zal verklaren in de vervolging.

Bij inleidende dagvaarding is aan de verdachte – zakelijk weergegeven en voor zover in cassatie van belang – ten laste gelegd:

2. opzettelijk gebruikmaken van een vals geschrift, als bedoeld in artikel 225 lid 1 Sr, als ware het echt en onvervalst;
3. oplichting.

Het hof heeft het ten laste gelegde bewezenverklaard en de verdachte veroordeeld tot een geldboete van € 5.000, subsidiair 60 dagen hechtenis.

Het hiervoor onder 3 vermelde feit is strafbaar gesteld bij artikel 326 (oud) Sr. Dit feit is volgens de tenlastelegging begaan in of omstreeks de periode van 1 november 2003 tot en met 15 april 2004. Op oplichting was ten tijde van het onder 3 ten laste gelegde feit een gevangenisstraf gesteld van ten hoogste drie jaren. Sinds de inwerkingtreding op 1 februari 2006 van de wet van 22 december 2005, *Stb.* 2006, 11, is op oplichting een gevangenisstraf gesteld van ten hoogste vier jaren.

Zoals de Hoge Raad heeft beslist in zijn arrest van 29 januari 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK1998, *NJ* 2010/231, geldt in geval van verandering van wetgeving met betrekking tot de verjaring naar hedendaagse rechtsopvatting in strafzaken als uitgangspunt dat deze verandering direct van toepassing is, met dien verstande dat een reeds voltooide verjaring wordt geëerbiedigd. Dit

uitgangspunt geldt ook voor verlenging van lopende verjaringstermijnen. Dit is niet anders indien de verlenging van de verjaringstermijn een uitvloeisel is van een verhoging van het op het feit gestelde strafmaximum.

Bij de inwerkingtreding op 1 februari 2006 van de wijziging van artikel 326 Sr was het onder 3 ten laste gelegde feit nog niet verjaard. Dit brengt mee, gelet op hetgeen onder 3.3 en 3.4 is overwogen, dat bij de vaststelling van de verjaringstermijn moet worden uitgegaan van het nieuwe strafmaximum. Op grond van artikel 70 lid 1 onder 3° Sr vervalt het recht tot strafvordering door verjaring in dit geval derhalve in twaalf jaren. De in artikel 72 lid 2 Sr bedoelde maximale periode gelijk aan tweemaal de voor het misdrijf geldende verjaringstermijn, is derhalve nog niet verstreken.

Het in het bestreden arrest besloten liggende oordeel van het hof dat, kort gezegd, het onder 3 ten laste gelegde feit niet is verjaard, is – gelet op het vorenoverwogene – juist.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1029

Zaaknummer: 15/03044

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: J.L.E. Marchal

Wetsartikelen: 326 Sr en 70 Sr

RECHTSPRAAK

Falende klachten met betrekking tot verschoningsrecht en in beslag genomen creditnota's.

Het eerste middel klaagt dat de rechtbank ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd, heeft geoordeeld dat de stukken met nummer 50 en 52 niet onder het verschoningsrecht van de klaagster vallen.

Ingevolge artikel 218 Sv kan degene die uit hoofde van zijn beroep tot geheimhouding is verplicht, zich in rechte op zijn verschoningsrecht beroepen omtrent hetgeen waarvan de wetenschap aan hem als zodanig is toevertrouwd. Het gaat daarbij om de wetenschap die een verschoningsgerechtigde heeft verkregen in de uitoefening van zijn beroep. Een advocaat komt daarom alleen een verschoningsrecht toe in het kader van zijn juridische dienstverlening aan degene die zich tot hem heeft gewend vanwege zijn hoedanigheid van advocaat (vgl. HR 10 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3258).

De rechtbank heeft vastgesteld dat de stukken met de nummers 50 en 52 onder [medeklager] zijn in beslag genomen en dat het gaat om 'brieven van [betrokkene 1] aan [betrokkene 2]', welke personen beiden werkzaam zijn (geweest) 'in de functie van bestuurder van [A] BV'. De rechtbank heeft voorts overwogen dat klaagster ten aanzien van deze stukken geen verschoningsrecht toekomt, aangezien de desbetreffende stukken 'niet zien op enige correspondentie met – een medewerk(st)er van – klaagster' en klaagster geen argumenten heeft aangevoerd die tot een ander oordeel leiden.

Gelet op het vorenstaande getuigt het oordeel van de rechtbank dat ten aanzien van de in beslag genomen correspondentie tussen [betrokkene 1] en [betrokkene 2] redelijkerwijze geen twijfel erover kan bestaan dat het standpunt van de klaagster dat die correspondentie object is van haar verschoningsrecht onjuist is, niet van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is in het licht van hetgeen aan het beroep op het verschoningsrecht ten grondslag is gelegd toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

Het tweede middel klaagt dat de rechtbank ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd,

heeft geoordeeld dat de in beslag genomen creditnota's met de nummers 13 tot en met 29 'voorwerp van het strafbare feit uitmaken'.

Ingevolge artikel 98 Sv mogen bij personen met een bevoegdheid tot verschoning als bedoeld in artikel 218 Sv zonder hun toestemming brieven of andere geschriften tot welke hun plicht tot geheimhouding zich uitstrekt, niet in beslag worden genomen. Wel mogen, zoals volgt uit artikel 98 lid 5 Sv, ook zonder hun toestemming in beslag worden genomen brieven of geschriften die voorwerp van het strafbare feit uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend, nu dergelijke brieven en geschriften geen object zijn van de aan bedoelde personen toekomende bevoegdheid tot verschoning.

In haar overwegingen heeft de rechtbank als haar oordeel tot uitdrukking gebracht dat redelijkerwijze geen twijfel erover kan bestaan dat de in het middel bedoelde creditnota's voorwerp van een strafbaar feit, te weten valsheid in geschrift, uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk, gelet op hetgeen de rechtbank heeft vastgesteld omtrent de aard en inhoud van de desbetreffende creditnota's. Het kan, verweven als het is met waarderingen van feitelijke aard, in cassatie niet verder worden getoetst.

De Hoge Raad neemt hierbij mede in aanmerking dat rechtbank heeft vastgesteld dat ten aanzien van deze creditnota's, waarvan de rechtbank kennis heeft genomen, jegens [medeklager] de verdenking bestaat dat hij deze valselijk heeft doen opmaken 'door jegens klaagster voor te wenden dat de door haar verrichte werkzaamheden op het conto van [A] B.V. kwamen, terwijl het in werkelijkheid kosten waren die voor rekening van [medeklager] in privé dienden te komen'.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1018

Zaaknummer: 16/05396

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 98 Sv, 218 Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht dat het hof bij de strafoplegging het bepaalde in artikel 57 en 63 Sr heeft geschonden.

Het middel klaagt dat het hof het bepaalde in artikel 57 en 63 Sr heeft geschonden.

Bij het bestreden arrest heeft het hof de verdachte wegens – kort gezegd – het medeplegen van doodslag (artikel 287 Sr), het voorhanden hebben van wapens en munitie (artikel 26 en 55 Wwm), poging tot doodslag (artikel 45 en 287 Sr), bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht (artikel 285 Sr), en mishandeling, meermalen gepleegd (artikel 57 en 300 Sr), veroordeeld tot een gevangenisstraf van achttien jaren.

Bij de stukken van het geding bevindt zich het de verdachte betreffende uittreksel uit het Algemeen Documentatieregister van de Justitiële Documentatiedienst van 25 februari 2016. Dat houdt in dat de verdachte na de in de onderhavige zaak bewezenverklarde misdrijven, begaan in het jaar 2012, bij rechterlijke uitspraak van 17 maart 2014 onherroepelijk is veroordeeld tot vier jaren gevangenisstraf ter zake van – kort gezegd – het medeplegen van diefstal met geweld (artikel 47 en 312 lid 1 Sr).

In zijn arrest van 19 april 2005, ECLI:NL:HR:2005:AS5556, NJ 2006/10 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat in een geval als het onderhavige

- a) de rechter moet nagaan wat de maximaal op te leggen tijdelijke gevangenisstraf zou zijn geweest indien alle feiten gevoegd zouden zijn behandeld en dus tot één rechterlijke uitspraak zouden hebben geleid, terwijl
- b) hij in ieder geval geen hogere straf zal mogen opleggen dan overeenkomt met het hiervoor onder a) bedoelde maximum verminderd met de eerder opgelegde straffen en
- c) hij in geen geval hoger mag straffen dan tot het maximum van de vrijheidsstraf die is gesteld op het door hem te berechten feit.

Toepassing van het voorgaande op het onderhavige geval leidt tot de vaststelling dat in geval van voeging van alle, hiervoor onder 3.2 en 3.4 vermelde feiten de rechter maximaal een

gevangenisstraf van twintig jaren (vijftien jaren vermeerderd met een derde) had mogen opleggen. Nu de verdachte inmiddels is veroordeeld tot vier jaren gevangenisstraf, had het hof een gevangenisstraf kunnen opleggen van ten hoogste zestien jaren.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad zal zelf de zaak afdoen en de straf bepalen met inachtneming van artikel 63 Sr. Mede in aanmerking genomen dat het hof blijkens een aanvulling van 15 juni 2016 op het arrest heeft aangegeven dat het abusievelijk onvoldoende rekening heeft gehouden met de toepassing van artikel 63 Sr en dat het, als het op de juiste wijze rekening had gehouden met artikel 63 Sr, een gevangenisstraf van zestien jaren had opgelegd, zal de Hoge Raad de gevangenisstraf bepalen op zestien jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, bepaalt dat deze zestien jaren beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1026

Zaaknummer: 16/01903

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: M.E. van der Werf

Wetsartikelen: 57 Sr en 63 Sr

RECHTSPRAAK

Klager niet-ontvankelijk wegens ongegrondverklaring verschoningsrecht.

De middelen komen met rechts- en motiveringsklachten op tegen de beslissing van de rechtbank op het namens de klager ingediende klaagschrift.

Namens de klager is bij de rechtbank een klaagschrift ingediend dat strekt tot – kort gezegd – opheffing van het beslag op onder hem in beslag genomen stukken op de grond dat deze stukken object zijn van het (afgeleide) verschoningsrecht van [medeklaagster] (verder: [medeklaagster]). Ook namens [medeklaagster] is een daartoe strekkend klaagschrift bij de rechtbank ingediend. Dit klaagschrift is ongegrond verklaard voor zover dit betrekking heeft op – kort gezegd – twee brieven en een aantal declaraties.

Zoals is beslist in het arrest van de Hoge Raad van 13 oktober 2015, ECLI:NL:HR:2015:3076, NJ 2016/8, dient in de beklagzaak van de beslagene die niet de verschoningsgerechtigde is, het oordeel in de beklagprocedure van de verschoningsgerechtigde, als dat onherroepelijk is geworden, tot uitgangspunt te worden genomen. Indien in die laatste procedure onherroepelijk is beslist dat inbeslagneming van de desbetreffende brieven of andere stukken in strijd is met het verschoningsrecht, is het klaagschrift van de beslagene in zoverre gegrond en is kennisneming van die bescheiden niet toegestaan. In het geval dat het beroep van de verschoningsgerechtigde op zijn verschoningsrecht ongegrond wordt verklaard, moet de beslagene niet-ontvankelijk worden verklaard in zijn klaagschrift voor zover het de klachten met betrekking tot het verschoningsrecht betreft (vgl. HR 28 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:1343, NJ 2016/377).

De Hoge Raad heeft bij zijn beschikking van heden ECLI:NL:HR:2017:1018 in de zaak van [medeklaagster] (nummer 16/05396) het cassatieberoep verworpen, waardoor in die zaak onherroepelijk is beslist. Gelet op hetgeen is overwogen in 2.3 is klager niet-ontvankelijk in het door hem ingestelde beroep.

De Hoge Raad verklaart de klager niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1031

Zaaknummer: 16/05397

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 98 Sv, 218 Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht omtrent medeplegen.

De middelen richten zich tegen de bewezenverklaring van het medeplegen.

In de arresten HR 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014: 3474, NJ 2015/390, HR 24 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:718, NJ 2015/395 en HR 5 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1316 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage van de verdachte aan het delict van voldoende gewicht is. Een en ander brengt mee dat indien het ten laste gelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), op de rechter de taak rust om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip.

De vraag of aan de bovenstaande eisen is voldaan, laat zich niet in algemene zin beantwoorden, maar vergt een beoordeling van het concrete geval. De Hoge Raad kan hieromtrent geen algemene regels geven, maar slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid verschaffen door het formuleren van aandachtspunten alsook door het beslissen van concrete gevallen, waarbij de toetsing in cassatie overigens sterk wordt gekleurd door de precieze bewijsvoering van de feitenrechter, waaronder begrepen een eventuele op het medeplegen toegesneden nadere motivering.

Voorts kan van belang zijn in hoeverre de concrete omstandigheden van het geval door de

rechter kunnen worden vastgesteld, in welk verband de procesopstelling van de verdachte een rol kan spelen (vgl. HR 5 juli 2016, NEDERLANDS_ECLI:NL: HR:2016:1315 en ECLI:NL:HR:2016:1323).

In een geval als het onderhavige kan met betrekking tot de toedracht van de poging tot diefstal wel worden vastgesteld dat deze door 'verenigde personen' is begaan, maar kan niet direct worden vastgesteld door wie precies. Indien in een dergelijk geval de verdachte zelf kort na de poging tot diefstal wordt aangetroffen in omstandigheden die op betrokkenheid bij het strafbare feit duiden, kan sprake zijn van een situatie waarin het uitblijven van een aannemelijke verklaring van de verdachte, van belang is voor de beantwoording van de vraag of het ten laste gelegde medeplegen kan worden bewezen (vgl. HR 5 juli 2015, ECLI:NL:HR:2016:1323).

Het hof heeft in zijn bewijsoverweging gemotiveerd op grond waarvan naar zijn oordeel het ten laste gelegde medeplegen bewezen is. Blijkens zijn bewijsvoering is het hof onder meer uitgegaan van de volgende feiten en omstandigheden. De verdachte is samen met zijn drie medeverdachten in een Opel Vectra naar de woning gereden, waar zij de auto op de rijbaan hebben geparkeerd. Vervolgens zijn ten minste twee van de vier verdachten bij de woning gezien, waarbij één van hen langs het slaapkamerraam richting de keuken liep en met een breekvoorwerp bezig was het keukenraam open te breken. Daarnaast is gezien dat twee verdachten wegrenden toen het licht in de keuken werd aangedaan door de aangever. De auto is daarop met hoge snelheid en gedoofde lichten weggereden. Kort daarna is de auto gecontroleerd, waarbij in de auto niet alleen de verdachte en zijn medeverdachten werden aangetroffen, maar ook een schroevendraaier die bij de poging tot inbraak is gebruikt. Blijkens zijn bewijsoverweging heeft het hof voorts van belang geacht dat onder meer de verdachte geen geloofwaardige verklaring heeft gegeven voor zijn aanwezigheid in de auto in het holst van de nacht bij de woning.

De door het hof in aanmerking genomen feiten en omstandigheden zijn voldoende om te kunnen aannemen dat de bijdrage van de verdachte aan de bewezenverklarde poging tot inbraak van voldoende gewicht is om van medeplegen te kunnen spreken.

De middelen falen.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1020

Zaaknummer: 15/04608

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 47 Sr

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht omtrent medeplegen.

Het middel richt zich tegen de bewezenverklaring van het medeplegen.

In de arresten HR 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474, NJ 2015/390, HR 24 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:718, NJ 2015/395 en HR 5 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1316 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage van de verdachte aan het delict van voldoende gewicht is. Een en ander brengt mee dat indien het ten laste gelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), op de rechter de taak rust om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip.

De vraag of aan de bovenstaande eisen is voldaan, laat zich niet in algemene zin beantwoorden, maar vergt een beoordeling van het concrete geval. De Hoge Raad kan hieromtrent geen algemene regels geven, maar slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid verschaffen door het formuleren van aandachtspunten alsook door het beslissen van concrete gevallen, waarbij de toetsing in cassatie overigens sterk wordt gekleurd door de precieze bewijsvoering van de feitenrechter, waaronder begrepen een eventuele op het medeplegen toegesneden nadere motivering.

Voorts kan van belang zijn in hoeverre de concrete omstandigheden van het geval door de

rechter kunnen worden vastgesteld, in welk verband de procesopstelling van de verdachte een rol kan spelen (vgl. HR 5 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1315 en ECLI:NL:HR:2016:1323).

In een geval als het onderhavige kan met betrekking tot de toedracht van de poging tot diefstal wel worden vastgesteld dat deze door ‘verenigde personen’ is begaan, maar kan niet direct worden vastgesteld door wie precies. Indien in een dergelijk geval de verdachte zelf kort na de poging tot diefstal wordt aangetroffen in omstandigheden die op betrokkenheid bij het strafbare feit duiden, kan sprake zijn van een situatie waarin het uitblijven van een aannemelijke verklaring van de verdachte, van belang is voor de beantwoording van de vraag of het ten laste gelegde medeplegen kan worden bewezen (vgl. HR 5 juli 2015, ECLI:NL:HR:2016:1323).

Het hof heeft in zijn bewijsoverweging gemotiveerd op grond waarvan naar zijn oordeel het ten laste gelegde medeplegen bewezen is. Blijkens zijn bewijsvoering is het hof onder meer uitgegaan van de volgende feiten en omstandigheden. De verdachte is samen met zijn drie medeverdachten in een Opel Vectra naar de woning gereden, waar zij de auto op de rijbaan hebben geparkeerd. Vervolgens zijn ten minste twee van de vier verdachten bij de woning gezien, waarbij één van hen langs het slaapkamerraam richting de keuken liep en met een breekvoorwerp bezig was het keukenraam open te breken. Daarnaast is gezien dat twee verdachten wegrenden toen het licht in de keuken werd aangedaan door de aangever. De auto is daarop met hoge snelheid en gedoofde lichten weggereden. Kort daarna is de auto gecontroleerd, waarbij in de auto niet alleen de verdachte en zijn medeverdachten werden aangetroffen, maar ook een schroevendraaier die bij de poging tot inbraak is gebruikt. Blijkens zijn bewijsoverweging heeft het hof voorts van belang geacht dat onder meer de verdachte geen geloofwaardige verklaring heeft gegeven voor zijn aanwezigheid in de auto in het holst van de nacht bij de woning.

De door het hof in aanmerking genomen feiten en omstandigheden zijn voldoende om te kunnen aannemen dat de bijdrage van de verdachte aan de bewezenverklarde poging tot inbraak van voldoende gewicht is om van medeplegen te kunnen spreken.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1019

Zaaknummer: 15/04561

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: A.G. de Jong

Wetsartikelen: 47 Sr

RECHTSPRAAK

Falende klacht dat het hof bij de bewezenverklaring van schuldwitwassen de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten.

Het middel klaagt dat het hof bij de bewezenverklaring van het onder 1 ten laste gelegde de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten.

Het hof heeft de hiervoor weergegeven tenlastelegging aldus verstaan, dat daarin aan de verdachte onder meer wordt verweten handelen in strijd met artikel 420quater lid 1 aanhef en onder b (oud) Sr, inhoudende dat hij een geldbedrag van € 94.720 voorhanden heeft gehad, terwijl hij ten aanzien van dat geldbedrag redelijkerwijs moest vermoeden dat dit onmiddellijk of middellijk afkomstig was uit enig misdrijf. Deze – aan de feitenrechter voorbehouden – uitleg van de tenlastelegging is niet onverenigbaar met de bewoordingen ervan en moet in cassatie worden geëerbiedigd. Van die uitleg uitgaande heeft het hof bij de bewezenverklaring de grondslag van de tenlastelegging niet verlaten.

Dat in de inleidende dagvaarding artikel 420bis lid 1 aanhef en onder a Sr als wettelijk voorschrift is vermeld waarbij het onder 1 ten laste gelegde feit is strafbaar gesteld, leidt in het onderhavige geval niet tot een ander oordeel.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1021

Zaaknummer: 15/05044

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: G.A. Jansen en Th.O.M. Dieben

Wetsartikelen: 420quater Sr

RECHTSPRAAK

Vervolg Vidgen, schending artikel 6 EVRM?

Advocaat-generaal T.N.B.M. Spronken heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch teneinde opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het middel klaagt in de kern over de verwerping door het hof van het verweer dat de verklaringen van de getuige [betrokkene 1] moeten worden uitgesloten van het gebruik voor het bewijs, omdat – kort gezegd – de verdediging onvoldoende in de gelegenheid is geweest deze getuige te ondervragen. Daartoe wordt in de toelichting op het middel onder meer aangevoerd dat het door artikel 6 lid 3 aanhef en onder d EVRM gewaarborgde ondervragingsrecht van de verdediging is geschonden, aangezien [betrokkene 1] op 23 april 2015 ter gelegenheid van de ondervraging door de verdediging heeft verklaard zich door het lange tijdsverloop niets relevants te herinneren betreffende het bewezenverklaarde feit, terwijl dat tijdsverloop het gevolg is van aan de Nederlandse autoriteiten toe te rekenen omstandigheden.

Op grond van artikel 6 lid 3 aanhef en onder d EVRM heeft de verdediging het recht op een behoorlijke en effectieve mogelijkheid om getuigen in enig stadium van het geding daadwerkelijk te (doen) ondervragen. Of in het concrete geval zo een ondervragingsmogelijkheid bestaat, is mede afhankelijk van de omstandigheden waaronder en de wijze waarop de ondervraging van de getuige plaatsvindt. In het algemeen geldt dat de verdediging een zodanige mogelijkheid tot het (doen) stellen van vragen aan de getuige moet worden geboden dat zij daarmee in staat is de oprechtheid en de geloofwaardigheid van een door de getuige afgelegde verklaring – daaronder begrepen een verklaring die eerder tijdens het vooronderzoek en buiten de aanwezigheid van de verdediging is afgelegd – te toetsen en aan te vechten. Waar het gaat om de effectiviteit van de ondervragingsmogelijkheid, komt mede betekenis toe aan het bestaan en het toepassen van wettelijke voorschriften en procedures die beogen te bevorderen dat de getuige de gestelde vragen (naar waarheid) beantwoordt, waaronder de voorschriften betreffende de verplichting om bij het verhoor te verschijnen en (de mogelijkheid van) het beëdigden dan wel aanmanen van de getuige.

De enkele omstandigheid dat een getuige de aan hem gestelde vragen niet (volledig) beantwoordt omdat hij – al dan niet vanwege tijdsverloop – onvoldoende concrete herinneringen heeft aan wat hij met betrekking tot wat aan de verdachte is ten laste gelegd, heeft waargenomen of ondervonden, brengt niet mee dat een effectieve en behoorlijke ondervragingsmogelijkheid heeft ontbroken (vgl. HR 19 april 2016, ECLI:NL:HR:2016:679, *NJ* 2016/471). Die omstandigheid kan wel relevant zijn bij de selectie en waardering van het bewijsmateriaal en daarop gerichte verweren, in het bijzonder ten aanzien van de eerder in het vooronderzoek afgelegde verklaring(en).

In de – van het onder 3.4.2 genoemde geval te onderscheiden – situatie dat de getuige zich van het geven van een getuigenis of van het beantwoorden van bepaalde vragen verschoont en de getuige dientengevolge weigert antwoord te geven op de vragen die de verdediging hem stelt of doet stellen, ontbreekt wel een behoorlijke en effectieve mogelijkheid tot ondervraging (vgl. HR 29 januari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BX5539, *NJ* 2013/145).

Het hof heeft geoordeeld dat de omstandigheid dat [betrokkene 1] ‘op veel van de vragen heeft geantwoord dat hij zich niets meer daarover kan herinneren’, niet eraan afdoet dat [betrokkene 1] als beëdigde getuige in aanwezigheid van de verdediging is gehoord en dat de verdediging daarbij een behoorlijke en effectieve gelegenheid heeft gekregen om vragen te stellen, en dat ‘ook de omstandigheid dat deze getuige eerst na 15 jaar door de verdediging kon worden bevraagd’ geen inbreuk meebrengt op het ondervragingsrecht van de verdediging. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk, ook niet in het licht van de in het middel aangevoerde omstandigheid dat het onder 2.1 weergegeven procesverloop van invloed is geweest op het moment waarop getuige [betrokkene 1] door de verdediging kon worden ondervraagd.

In de toelichting op het middel worden voorts klachten naar voren gebracht omtrent, kort gezegd, het uitsluitend of in beslissende mate doen steunen van de bewezenverklaring op de verklaringen van [betrokkene 1], alsmede het ontbreken van voldoende compenserende factoren voor de door de verdediging ondervonden beperkingen bij het horen van deze getuige. Deze klachten behoeven geen bespreking, omdat aan die klachten ten grondslag ligt dat de verdachte in het onderhavige geval – anders dan onder 3.5 is overwogen – geen behoorlijke en effectieve mogelijkheid tot het stellen van vragen zou hebben gehad.

Het middel faalt.

Het middel richt zich tegen de strafoplegging en de motivering daarvan. Daartoe wordt aangevoerd dat het hof ten onrechte niet de totale duur van de vervolging van de verdachte in zijn beschouwingen heeft betrokken.

In het licht van het onder 2.1 weergegeven procesverloop en de totale duur van het geding alsmede gelet op de uitspraak van het EHRM in deze zaak, is het oordeel van het hof dat geen aanleiding bestaat de straf verder te verminderen dan reeds is gebeurd in het arrest van de Hoge Raad van 6 juni 2006, niet zonder meer begrijpelijk. Het middel klaagt hierover terecht.

De Hoge Raad zal de zaak zelf afdoen en vindt in de omstandigheden van het onderhavige geval aanleiding de opgelegde gevangenisstraf te verminderen met zes maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze drie jaren en negen maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1017

Zaaknummer: 15/05054

Rechters: A.J.A. van Dorst, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: G. Meijers en M. Berndszen

Wetsartikelen: 6 EVRM